

краль. Сто тридесетъ хиляди съюзни войници отъ френци, англичани, италиянци били натоварени на 365 кораба и откарани презъ Цариградските проливи и Черно море въ Бесарабия, дето били извадени на руския бръгъ въ тила на руската войска, която била още въ България.

Оттеглянето на руската войска отъ България и Влашко отново хвърлило българите въ отчаяние. Турската войска се сърдоточила на Дунава съ намърение да мине въ Влашко и Бесарабия. Едно тринацетъ годишно българче, на име Ройчо Николовъ, родомъ отъ с. Райковци (Дръновско), преплавало Дунава, явило се голо предъ руския командиръ и му съобщило, на кое място турцитъ се тъкмътъ да минатъ Дунава. Смѣлиятъ юноша билъ награденъ за храбростъ съ медаль и изпратенъ въ Русия да учи въ военно училище.

Въ България се чудѣли, какво да правятъ. Мисъльта за възвание въ гърба на турските войски, които били събрани на Дунава, въодушевявала много войводи. Дѣдо Никола Филиповски отъ Търново свикалъ нѣколко хайдути войводи и настоялъ да се организира балканската част отъ търновския окръгъ. Започнали се записвания на юнаци, събириали пушки и други оръжия. Но турцитъ узнали за движението. Синътъ на великия везиръ Махзаръ паша се явилъ съ войска въ Търново и готово възвание замрѣло.

Изпървенъ целта на Кримската война била да се извади руската войска отъ Балканите и Влашко. Това искала Наполеонъ. Обаче Англия поискала да се унищожи руската черноморска флота. Затова съюзниците съ корабите си пренесли съюзничката войска отъ бръга на Бесарабия въ Кримъ и нападнали военното пристанище Севастополъ. Русите се защищавали самоотвержено, ала Русия нѣмала нито достатъчно оръжие, нито достатъчно готови военни сили. Затова била бита. Главните Севастополски укрепления били превзети отъ съюзниците. Николай I умрѣлъ отъ скръбъ. Наследникъ му Александъръ II поискалъ миръ и пратилъ своите дипломати въ Парижъ за преговори. Събрали се парижкия конгресъ, въ който за пръвъ път по искането на Наполеона се допуснали турски паши да заседаватъ съ другите. Конгресътъ осъдила Русия както следва: 1) Да се откаже отъ всѣкакво влияние въ Молдавия и Влашко; 2) да напусне южна Бесарабия, присъединена презъ 1812 г.; 3) да приbere своите кораби въ Азовско море; 4) да загуби свободата да плава по Черно море и 5) да се откаже отъ покровителството надъ православните въ Турция, признато въ 1774 г.